

לשכת ממוני הבטיחות בישראל
מאגיסטרים של אגודת ש"ד
Israel Safety Managers Bureau

תמונה חלקית על מצב הבטיחות בכלל ועל המצב במגזר הערבי

הועידה השלישית לקידום הבטיחות והבריאות
התעסוקתית בחברה הערבית

05/09/2023 - נצרת

קאסם קדמאני - הנדסה אזרחית ובטיחות

מגידל שמס 050-6320707

רקע על המרצה - גלגול ראשון

- ✓ עובד בניין מגיל 15 עם המשפחה
- ✓ עובד שכיר בחברות בניה
- ✓ עצמאי, קבלן עבודות בניה קטנות
- ✓ תביעה נגד קבלן, הכרת עולם המשפטים
- ✓ מנהל עבודה 1981
- ✓ החלטה על הסבה מקצועית עקב ליקוי רפואי
- ✓ השלמת בגרות- קורס קדם הנדסאים

רקע על המרצה

- ✓ ממונה בטיחות והנדסאי בניין
- ✓ תואר ראשון BA כלכלה וניהול
- ✓ מרצה במכללת תל-חי ואחרות
- ✓ כותב ראשי לבחינות מה"ט ישראל בנושא בטיחות
- ✓ בודק ומעריך תוצאות בחינות מה"ט עד היום
- ✓ חבר הנהלת ארגון הממונים לשעבר
- ✓ בקר תכן וביצוע מורשה, של מנהל התכנון
- ✓ חבר ועד הנהלה ומהמייסדים לשכת ממוני הבטיחות בישראל (מקצוענים זה אנחנו)
בראשות עו"ד רוני שדה

על מה אדבר

- ✓ נתונים ומאפיינים תעסוקתיים במגזר הערבי
- ✓ נתוני המועסקים במדינה
- ✓ תאונות עבודה במגזר הערבי ביחס לכלל המועסקים במדינה
- ✓ התנהגות מנהי"ע באתר בנייה ותגובת העובד הפשוט ביומו הראשון לנושא הבטיחות
- ✓ ההפסד הכספי והחברתי כתוצאה מאי קיום דרישות הבטיחות **בעבודה** מאי קיום דרישות הבטיחות ע"י העובד
- ✓ חוויה אישית, מקרה אמיתי מהשטח ומחדר החקירות. גלבוע, בראשית

הקדמה

חוק הבטיחות הראשון בהיסטוריה :

1750 לפה"ס חוקי חמורבי - בנאי

229. אם בנאי בנה בית לאיש ולא עשה את הבית חזק ויציב, והבית שהוא בנה התמוטט וגרם למותו של בעל הבית - הבנאי הזה יומת.

230. אם זה גרם למותו של בן בעל הבית - בנו של הבנאי יומת.

אין רפליקה למישהו לזלזל בקדושת החיים!

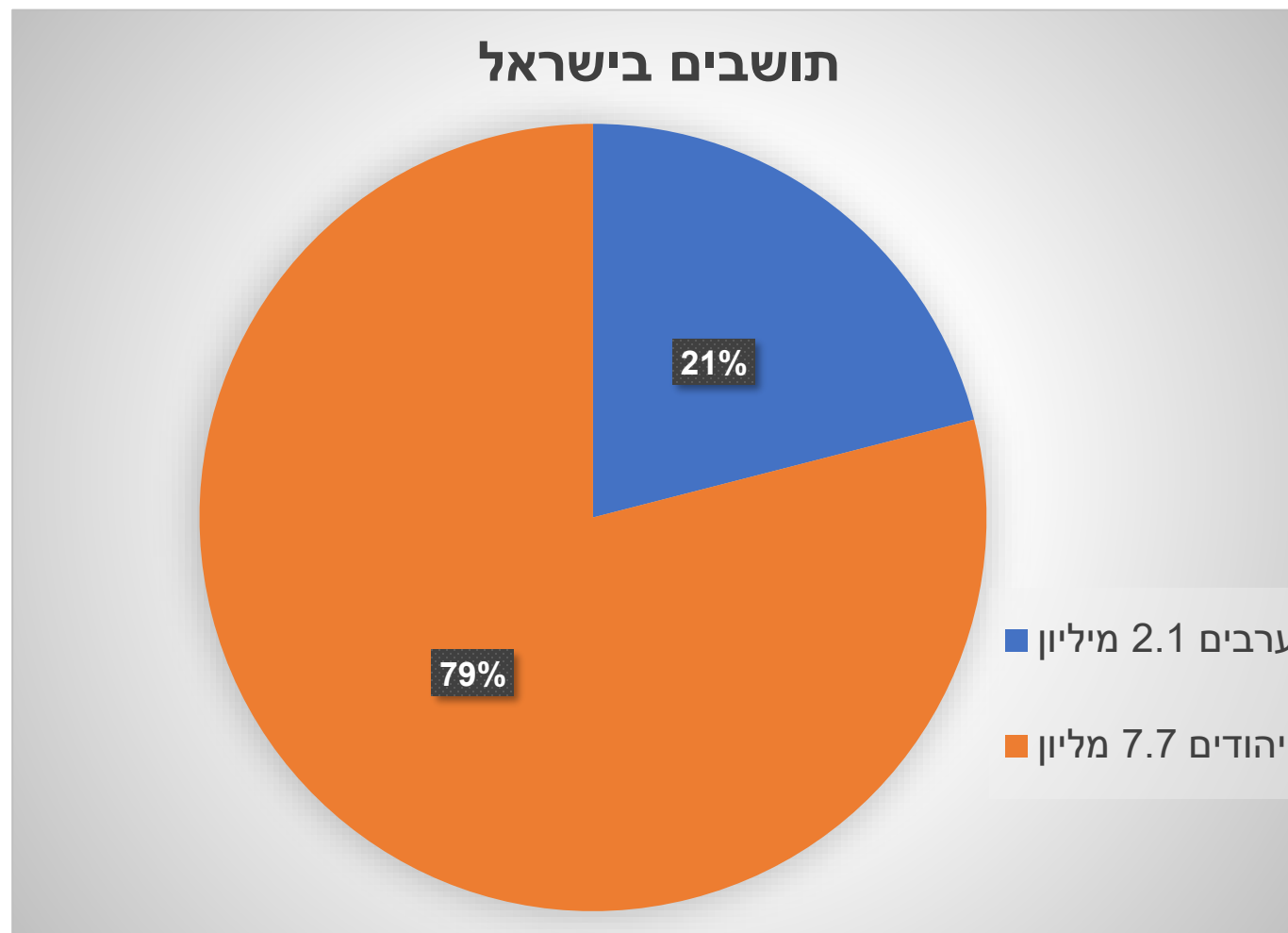
חשוב לזכור:

עם קום המדינה היו הכשרות של בנאים, טפסנים, ברזלנים, שרברבים, נגרים ועוד

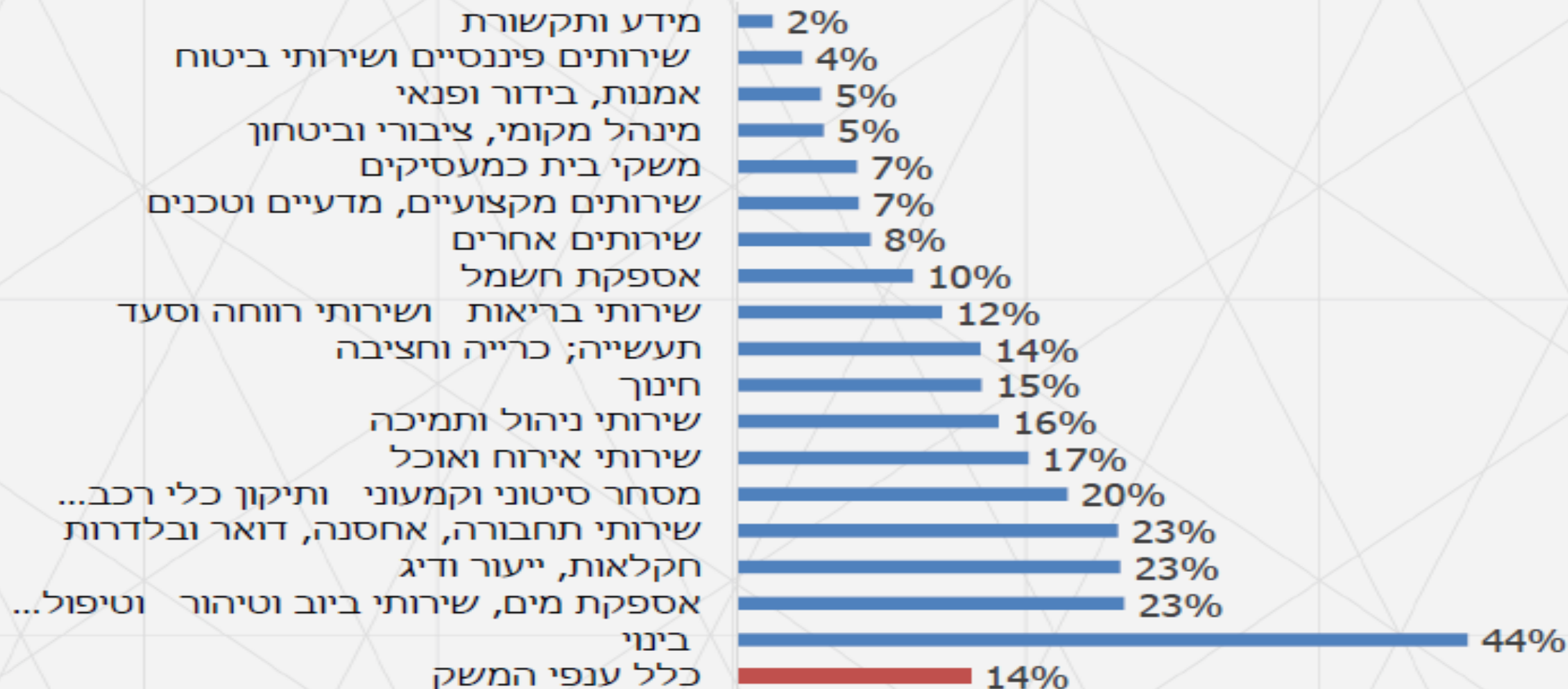
רק לפני עשרות שנים, **היה ערך, יוקרה וכבוד למקצוע (בניה, מסגרות, חקלאות, רפואה גידול של צמחים וכו'.**

נתונים ומאפיינים תעסוקתיים במגזר הערבי

סה"כ תושבים כ- 9,800 מיליון, מועסקים כ- 4,5 מיליון

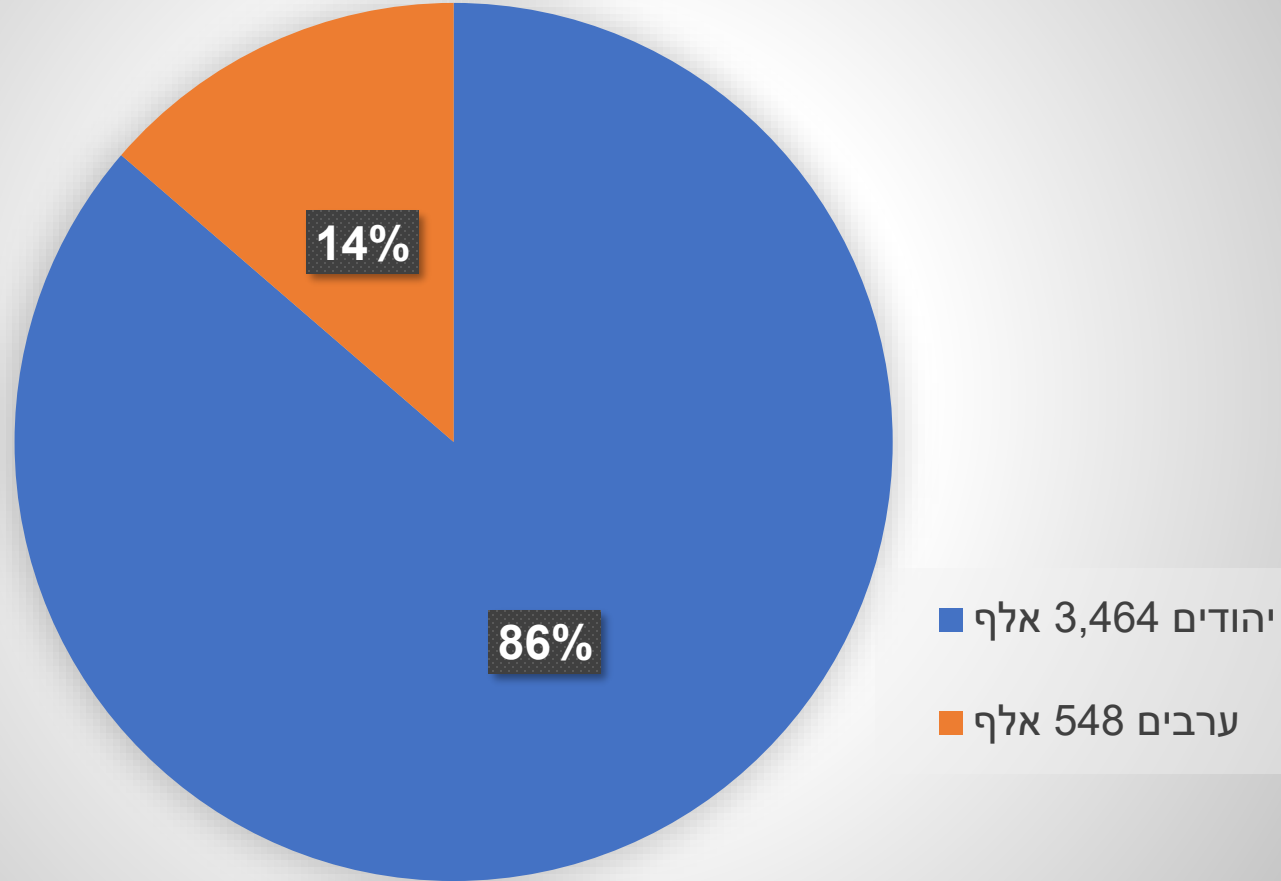

אחוז המועסקים מהמגזר הערבי מכלל המועסקים לפי ענף

סה"כ תושבים כ- 9,800 מיליון, מועסקים כ- 4,5 מיליון

סך המועסקים משני המגזרים

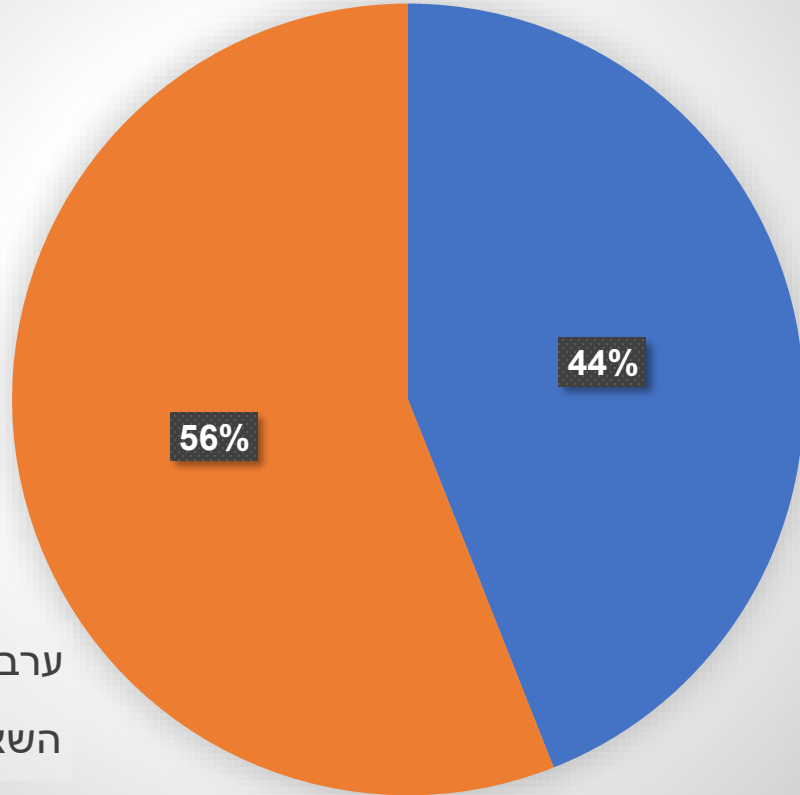

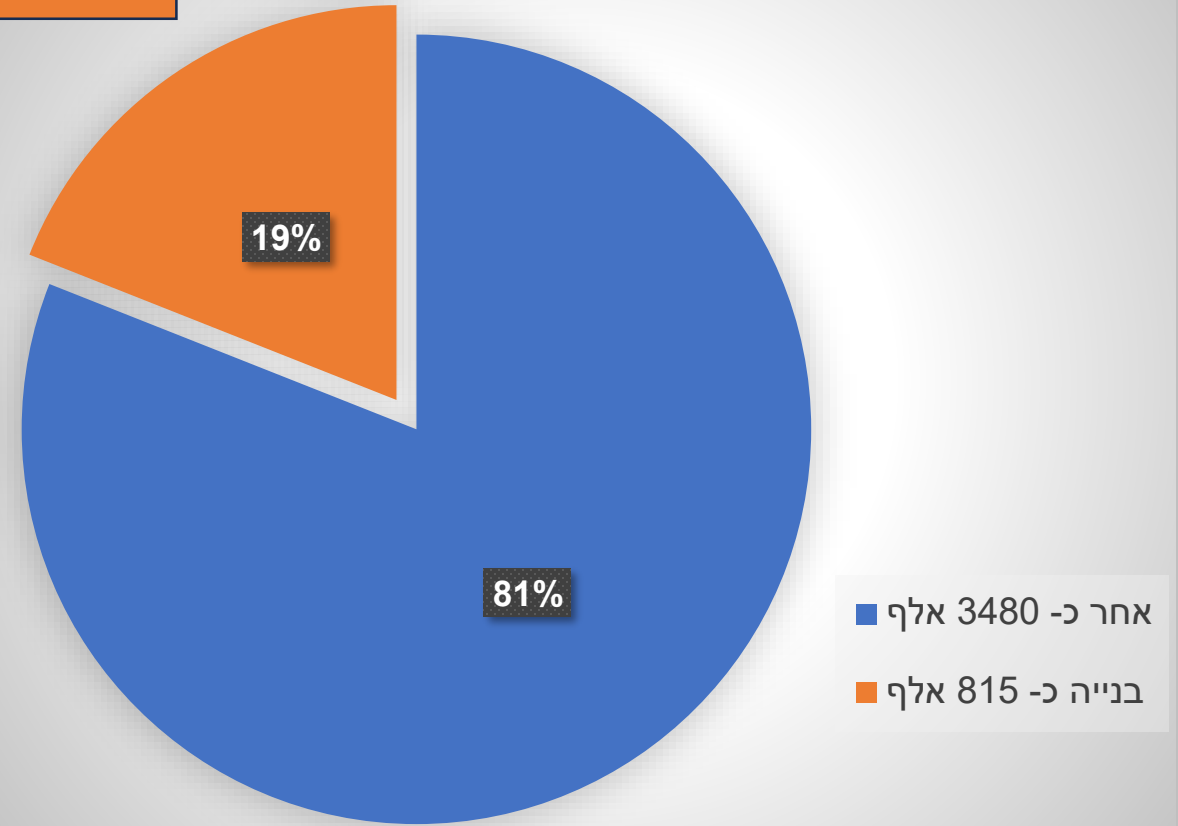
לשכת מסוני הבטיחות בישראל
מכאשר שנת 2010

נתונים ומאפיינים תעסוקתיים במגזר הערבי

סך המועסקים בבניה בשני המגזרים
או אחוז המועסקים הערבים בבניה

יחס המועסקים בענף הבניה במשק

לא לשכוח את העובדים הפלסטינים והמהגרים מעל ל-100 אלף

יחס בין שני המגזרים בין הגילים של האוכלוסייה

חברה לא מזדקנת, ברובה צעירים

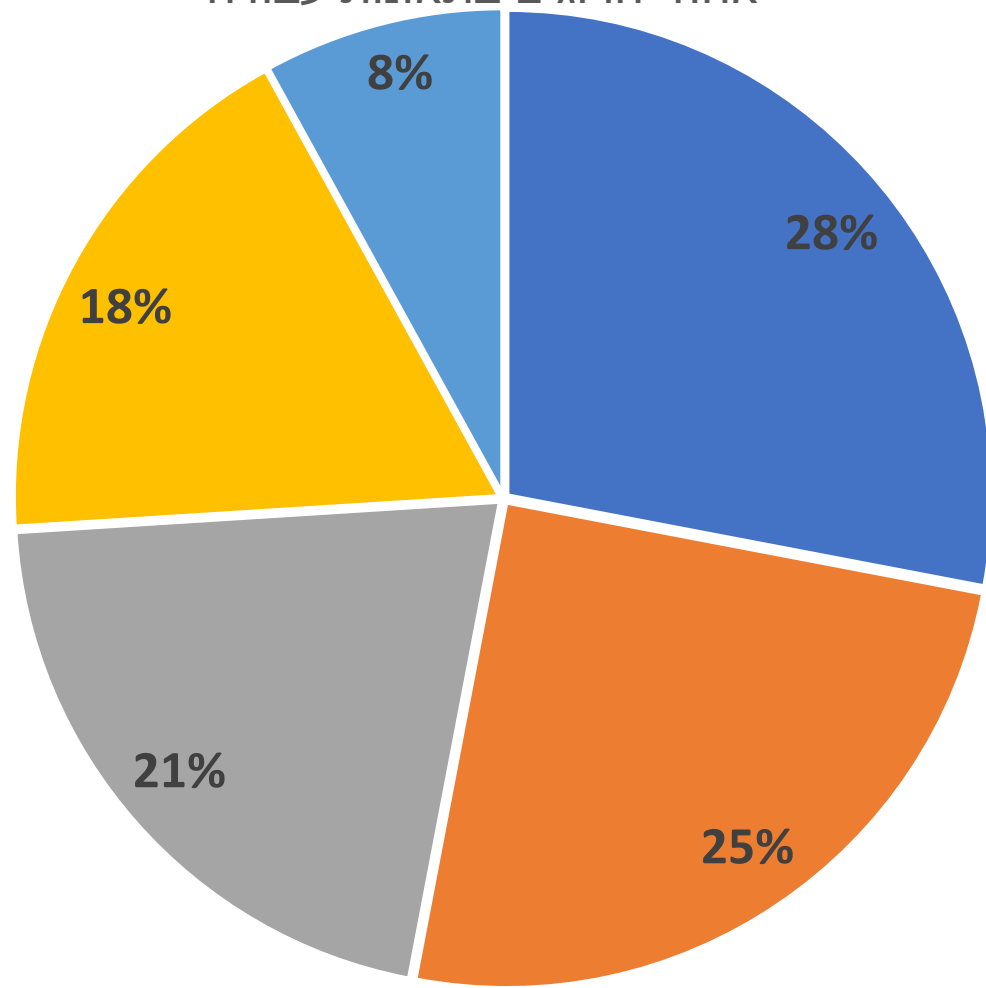
ערבים	יהודים	<u>מועסקים לפי ענף כלכלי</u>
14.2	13.2	חינוך
4.1	12.4	מינהל ציבורי, ביטחון, ביטוח לאומי חובה
12.9	11.7	שירותי בריאות ושירותי רווחה וסעד
10.1	10.1	תעשייה וחרושת
15.3	10.0	מכירה בסיטונות ובקמעונות, תיקון כלי רכב ואופנועים
4.1	9.1	פעילות מקצועית, מדעית וטכנית
1.2	7.3	מידע ותקשורת
0.8	3.9	שירותים פיננסיים ושירותי ביטוח
6.9	3.6	שירותי תחבורה, אחסנה, דואר ובלדרות
5.0	3.6	שירותי ניהול ותמיכה
15.1	3.6	בינוי
4.7	3.4	שירותי אירוח ואוכל
5.6	8.1	שאר ענפי המשק

מאפיינים דמוגרפיים 2021

השינוי בין יהודים לערבים	ערבים	יהודים ואחרים	גיל
	100.0	100.0	סך כולל
13%	31.2	27.1	14-0
43%	19.9	13.9	24-15
8%	27.0	25.1	44-25
-18%	16.7	19.7	64-45
-170%	5.2	14.2	65+

אחוזי הרוגים בתאונות עבודה

אחוזי הרוגים בתאונות עבודה

■ 20 ישראלי ערבי ■ 18 פלסטיני ■ 15 ישראלי יהודי ■ 13 אחר ■ 6 מהגר/סיני

➤ פער המידע - מס' העובדים הפלסטינים אינו ידוע ונע בין הסטטיסטיקות והסקרים השונים לבין מספרם האמיתי.

➤ בין קו לעובד, מבקר המדינה, הממ"מ (מרכז המחקר והמדע של הכנסת, העיתונות, הלמ"ס בישראל, PCBS הלמ"ס הפלסטיני ועוד.

- כתבה של עדו ארץ בגלובס מיום 26/4/023.
- 150 אלף, כ-100 אלף בענף הבניה
- ע"פ נתוני PCBS הפלסטיני, שעיבד ד"ר חגי אטגס מבנק ישראל,

53 אלף עובדים כדין

39 אלף ללא היתר

58 אלף שרכשו היתר עבודה

150 סה"כ

התנהגות מנה"ע באתר בנייה, ותגובת העובד הפשוט ביומו הראשון באתר

לנושא הבטיחות

מנהל עבודה טיפוסים: שכיר, נותן שירות, מכח אדם!

השפעות: גודל אתר טיפוסים! כמות ציוד מכני הנדסי! כמות עובדים, שליטה, שייכות

- מה סדר עדיפויות שלו?

- האם בטיחות עובדיו והאחראי עליהם, בראש מעיניו?

- האם נושא הבטיחות משמש ככלי ניגוח ו/או מרווח?

- איך הוא זורם או מתגלגל?

ממונה הבטיחות: תפיסתו בפרויקט בכלל, ותפיסתו בעיני מעסיקו ..

**חלקים למרבה צער
עוברים על החוק**

התנהגות מנה"ע באתר בניה ותגובת העובד הפשוט ביומו הראשון לנושא הבטיחות

עובד הפשוט: שכיר, מכח אדם! קבלן משנה! -פשוט עבד מורד שמבין רוח המפקד..

וסחר בבני אדם ובהתחשבנויות אפלות ...

השפעות: מהסביבה ומכלל החברה! מהבית! חינוך, רמת השכלה, אם בכלל!, שייכות

- האם העובד ממושמע ?

- למה להיות ממושמע בעת שהמעסיק ומנה"ע שלו לא אכפת להם ?

- האם נושא הבטיחות מקבל תפנית אחרת אם הוא משקף את **רצון המעסיק** ??

סיפור 2 עובדים אחים מכפר נידח בסין או מקפקאז, נוסעים לעבוד רחוק, האם מתנהגים אותו דבר בשני

אתרים שונים או בשתי מדינות שונות ?

תגובת העובד הטיפוסי: אחי אני מכיר, קיבלתי הרבה הדרכות, מה אתה יכול להוסיף לי? תסמוך עליי!

נו, נו, תביא הדף אני אחתום לך וזה הוא.... האם העובד מתכוון למילה אחת? האם הוא משקף את

מעסיקו או את מנהל העבודה האחראי עליו??

אי קיום דרישות הבטיחות **בעבודה** ואי קיום דרישות הבטיחות ע"י העובד מפחית את רמת האיכות **ב-2 התוכים**, וגורם לעלות כספית וחברתית.

* האם יש קשר ישיר בין בטיחות לאיכות ולהתנהגות?

* האם יש קשר בין סדר וניקיון לחסכון באירועי הבטיחות, לעלויות וללו"ז?

מה המחקרים מראים?

פעילות רגולטורית וארגונים:

משרד העבודה, משנת 2018 נקטה המדינה בכמה מהלכים לצורך הגברת הבטיחות בענף הבנייה.

* 2015, **הסכם קיבוצי** בין התאחדות בוני הארץ לבין הסתדרות עובדי הבניין והעץ, נכלל פרק של בטיחות וגיהות, וצו הרחבה תשתיות, צמ"ה ושיפוצים.

קידום מודעות בנושא הבטיחות של: מינהל הבטיחות, המוס"ל, קו לעובד, מען וכו'. הם עשו מה שעשו, מה עם החברה הערבית, מה עשתה מתוקף אחריות קולקטיבית?

עם כל הכבוד למוסדות, חוקים ומנהלים- בסוף זאת אחריות אישית ומצפונית של כל אחד על עצמו ועל מי שעומד לידו, ומי שעובד אייתו. אי אפשר לזלזל בחיים של העובד עצמו ולא בזה של חברו גם הערבי !!!

פעילות החברה במיוחד המגזר הערבי: נ א ד ה, אם נגד התופעה, אם לשינוי התפיסה המזלזלת והרשלנית.

חוויה אישית - מקרים אמיתיים מהשטח ומחדר החקירות גלבוע

- * אתה חבר או מכיר מישהו באגף הפיקוח, או במשטרה? שואל המנכ"ל /המפקד
- * המקרה הראשון בתחנת בית-שאן לפני הקמת יחידת פל"ס (פועלים ללא סיכון)
- * המקרה השני בנצרת אחרי הקמת היחידה- צח"מ

עלמ"ה

055-5570919

כשהעולם בוער, כולנו חייבים להיות כבאים

عندما يحترق العالم، يجب أن نصبح جميعًا رجال إطفاء

When the World is Burning we all Must Become

Firefighters

